

BULLETIN KLUBU REKTORŮ

• říjen 1992 • ročník I • číslo **6**

O b s a h

Zasedání Klubu rektorů v Bratislavě — Modre 25.–26. 9. 1992	2
Prohlášení rektorů českých a slovenských vysokých škol ke struktuře a činnosti Klubu rektorů	3
Dopis rektora Knížíáka kolegům-rektorům	4
Seminář o Fachhochschulen v Regensburgu 16.–21. 11. 1992	6
M. Čech: Hlavní zásady ochrany a tvorby životního prostředí člověka	8
Příspěvky na činnost Klubu rektorů	10
Zasedání české sekce Klubu rektorů v Praze 22. 10. 1992	11
Nové sídlo Kanceláře Klubu rektorů	12

ZASEDÁNÍ KLUBU REKTORŮ V BRATISLAVĚ — MODRE

25.–26. 9. 1992

10. zasedání Klubu rektorů českých a slovenských vysokých škol se konalo ve dnech 25.–26. 9. 1992 na pozvání rektora Univerzity Komenského J. Švece v Bratislavě — Modre.

Program uveřejněný v Bulletinu 5, s. 6, je v oficiální pozvánce rektora J. Švece rozšířen o informaci týkající se udělení čestného doktorátu: Čestný doktorát Univerzity Komenského byl udělen předsedovi Mezinárodního olympijského výboru J. A. Samaranchovi a Prof. Dr. D. Bellusovi, vědeckému řediteli CIBA — GEIGY.

Ze zasedání Klubu rektorů vzešel jediný dokument — ***Prohlášení rektorů českých a slovenských vysokých škol ke struktuře a činnosti Klubu rektorů.*** Je otištěn na s. 3 tohoto Bulletinu.

Zápis o průběhu zasedání se zasílá všem rektorům spolu s Bulletinem 6.

PROHLÁŠENÍ REKTORŮ ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH VYSOKÝCH ŠKOL KE STRUKTUŘE A ČINNOSTI KLUBU REKTORŮ

Rektoři českých a slovenských vysokých škol se na zasedání ve dnech 25. a 26. 9. 1992 v Bratislavě — Modre dohodli takto:

1. Rektoři českých a slovenských vysokých škol

- chápou oboustrannou prospěšnost vzájemné spolupráce;
- považují na české i slovenské straně dosavadní organizační strukturu, označovanou jako Klub rektorů, a způsob její práce za užitečné a prospěšné.

2. Rektoři českých a slovenských vysokých škol

- zachovávají Klub rektorů jako neinstitucionalizované zájmové sdružení rektorů českých a slovenských vysokých škol k prosazování zájmů vysokých škol na republikových, mezirepublikových i mezinárodních úrovních ke koordinaci činností, k vzájemným informacím a k vytváření vzájemných vztahů;
- ustavují v rámci Klubu rektorů českou sekci a slovenskou sekci;
- sekce Klubu rektorů budou projednávat a deklarovat stanoviska ke specifickým problémům vysokého školství v České republice a ve Slovenské republice;
- zachovávají Kancelář svého Klubu při Masarykově univerzitě v Brně a zavazují se financovat jeho činnost z příspěvků jednotlivých vysokých škol;
- upravují název svého Klubu na Klub rektorů českých a slovenských vysokých škol, zkráceně Klub rektorů.

3. Rektoři českých a slovenských vysokých škol

- budou v duchu tradic vzájemné spolupráce a vztahů, v duchu evropských integračních snah a v návaznosti na dosavadní činnost Klubu rektorů udržovat a rozvíjet vzájemné vztahy českých a slovenských vysokých škol a jejich představitelů.

DOPIS REKTORA KNÍŽÁKA KOLEGŮM-REKTORŮM

Vzhledem k tomu, že se rektor Knížák nemohl zúčastnit zasedání Klubu rektorů ve dnech 25.–26. 9. 1992, zaslal Kanceláři Klubu rektorů dopis s žádostí, aby s jeho obsahem byli seznámeni všichni kolegové-rektoři. Této žádosti mohlo být vyhověno jenom částečně — ne všichni rektoři se zúčastnili zmíněného zasedání Klubu rektorů a mohli tak vyslechnout čtení dopisu předsedou Klubu. Redakce se proto rozhodla dopis otisknout.

Vážení kolegové,

je mi velmi líto, že se nemohu zúčastnit zasedání Klubu rektorů, které bude nepochybně velmi rušné, tak jako ostatně celý náš současný kulturní a politický život. Protože se tímto zbavuji možnosti s vámi diskutovat, chtěl bych v tomto dopise uvést několik poznámek, které by z mé strany nepochybně zazněly v našich rozhovorech.

Chtěl bych zdůraznit, že přesto, že si uvědomuji, jak absurdní je v dnešní době dělit tak malou zemi, jako je Československo, přesto nevidím jiné řešení a přeji si, aby k tomu rozdělení došlo co nejdříve a aby bylo co nejúplnější. Říkám to s plným vědomím toho, jaké to bude mít důsledky pro obě strany, a vidím v tom i pozitivní krok pro Slovensko a jeho inteligenci, které si velmi vážím. Uvědomuji si, jak nesmírně obtížné (až pokořující) musí být pro slovenské intelektuály žít a pracovat v zemi, v které zvítězila politická strana svými praktikami se téměř nelišící od stran totalitních. Právě proto se domnívám, že je nutné, aby se, pokud to jen půjde, situace v českých zemích stabilizovala a aby alespoň v části našeho státu měla šanci vzniknout společnost respektující podmínky humánní a vyspělé společnosti. Nechci hovořit o demokracii. Nedovedu si totiž demokracii ani představit, poněvadž mně lidská společnost připadá demokracie neschopná. Zásadně nedůvěřuji žádným hromadným akcím. Referenda, volby a podobné akce mně připadají zcela nesmyslné. Ve všech volbách (a je jedno, zdali se jedná o zlatého slavíka nebo prezidenta) vždy vítězí něco, co leží ve středu anebo níže než střed. Kdysi jsem prohlásil, že lidstvo v tom, jak se prezentuje (tzn. jak prezentuje svoji kulturní, vědeckou a jinou vyspělost), vždycky bohužel akcentuje střed. Asi to jinak nejde, špičky by totiž byly čitelné zase jen špičkám. Tím ovšem je každý obraz lidské společnosti vlastně falešný. Tak jako je trochu falešný každý obraz. Jak všichni dobře víme, individuality jsou motorem lidského vývoje, ale právě ty nejindividuálnější individuality jsou lidskými společenstvími odsouvány na okraj, a některá společenství je dokonce likvidují.

Vím, že je nutné (uvědomuji si to celou svou bytostí), že moderní člověk (nemám rád slovo moderní, používám ho pouze z nedostatku jiných termínů), tedy moderní člověk, moderní politik, moderní učitel musí mluvit přímo. Není dost času, a to platí pro celý tento svět, na dvojsmysly, zamlčování a taktizování.

Chci rovněž poukázat na nebezpečí tzv. levice. Příčí se mi dělení stran na levé a pravé, ale je to zavedená terminologie, a tak ji používám. Československá levice vlastně levicí není. V jejích stranách se především shromažďují bývalí a předbývalí komunisté a lidé, kteří z bývalého režimu profitovali a jimž falešný pocit moci, který jim totalita poskytovala, dnes silně chybí. Je pro mne smutné konstatovat, že takto falešně levá je téměř celá naše kultura, poněvadž aniž si to třeba uvědomujeme, lidé pracující v kultuře, hlavně umělci, byli minulým režimem privilegováni, a svým způsobem i ti, kteří byli v opozici. Tato privilegia nebyla bezvýznamná, a dnes, kdy je třeba si vše vydobýt sám svou úpornou snahou, je toto pocíťováno jako bezpráví a omezování. Ale je tomu přesně naopak.

Demokracie jako nadvláda v podstatě zmanipulované většiny je nedemokratická. Jak nás minulé i jiné společnosti přesvědčily, je nemožné jakékoliv rovnostářství, poněvadž lidé si ve svých nárocích a schopnostech rovni nejsou. Není rovnosti mezi lidmi a nelze ji vynucovat, zrovna tak jako nelze nabízet svobodu. Svobodu si nosíme v sobě, pokud jsme ovšem svobody schopni. Bohužel, někteří jí schopni nejsou, a asi nemáme právo jim ji vnucovat.

Bojím se filantropie, poněvadž vede ke křivdám. Bojím se demokracie, protože vede k prostřednosti. Nevím, jestli je bůh, a bojím se církví. Respektuji člověka ve všech jeho podobách, a asi právě proto jsem ochoten proti některým lidem bojovat, ale v tomto boji pořád považuji za nejlepší zbraň možnost řeči a nutnost lásky.

Doufám, že těchto několik skoro nesouvislých poznámek mne zastoupí ve vašich možných diskusích.

Ještě jednou chci zdůraznit, jak je mi líto, že nemohu s vámi v Bratislavě pobýt, a přeji vám i sobě, abychom, bez ohledu na jakékoliv politické i jiné změny, neztratili vzájemnou úctu a přátelství a víc než Čechy a Slováky zůstali normálními lidmi.

Zdraví vás

Prof. Milan Knížák, v. r.
rektor AVU Praha

V Praze dne 17. září 1992

SEMINÁŘ O FACHHOCHSCHULEN V REGENSBURGU

16.–21. 11. 1992

Na 10. zasedání Klubu rektorů (25.–26. 9. 1992) se jednalo o obelání semináře o odborných vysokých školách (Fachhochschulenseminar, Regensburg, 16.–21. 11. 1992). Na výzvu Generálního sekretariátu Německé konference rektorů (HRK – Hochschulrektorenkonferenz), aby byla sdělena jména 12 účastníků (8 rektorů, 2 zástupci ministerstev školství, 2 hosté), reagoval 28. 9. 1992 předseda Klubu rektorů následujícím dopisem generálnímu sekretáři HRK.

Sehr geehrter Herr Dr. Lange,

wir entschuldigen uns, daß wir das Verzeichnis der Teilnehmer am Regensburger Seminar mit einer Verspätung mitteilen, die dadurch verursacht wurde, daß die Kanzlei des Klubs der tschechischen und slowakischen Rektoren auf die Beschlüsse der Sitzung der tschechoslowakischen Rektoren in Bratislava warten mußte. Alle Teilnehmer, die in die Gruppe von 8 Repräsentanten der tschechischen und slowakischen Hochschulen gehören, sind entweder Rektoren oder Prorektoren, die mit Organisation der pädagogischen Tätigkeit beauftragt sind.

Verzeichnis der Repräsentanten der Hochschulen

1. Doc. Ing. Josef Cerha, CSc.
prorektor Vysoké školy strojní a textilní
Hálkova 6
461 17 Liberec
2. Prof. Dr. Martin Černohorský, CSc.
rektor Slezské univerzity
Bezručovo nám. 13
746 01 Opava
3. Doc. Ing. Pavol Kabina, CSc.
prorektor Vysokej školy poľnohospodárskej
nábr. Mládeže
947 76 Nitra
4. Doc. Ing. Michal Kostelný, CSc.
prorektor Technickej univerzity
Letná 9
042 00 Košice
5. Prof. Ing. Jiří Kratochvíl, DrSc.
prorektor Vysokého učení technického
Kounicova 67a
602 00 Brno

6. Prof. Ing. Vojtech Molnár, DrSc.
rektor Slovenskej technickej univerzity
nám. Slobody 17
812 43 Bratislava
7. Prof. Ing. Jiří Petr, DrSc.
rektor Vysoké školy zemědělské
Kamýcká ul.
165 21 Praha 6 – Suchbátka
8. Prof. Ing. Josef Rosenberg, DrSc.
zástupce rektora Západočeské univerzity
Americká 42
306 14 Plzeň

Vertreter der Ministerien

1. Doc. Ing. L'ubomír Harach, CSc.
riaditeľ Ústavu informácií a prognóz školstva SR
Asmolvova 5
841 04 Bratislava
2. RNDr. Mgr. Josef Šplíchal
zástupce ředitele Odboru vysokých škol
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Karmelitská 7
118 12 Praha

Gäste

1. Prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc.
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity
Arna Nováka 1
602 00 Brno
2. Doc. RNDr. Svetozár Kalavský, CSc.
prorektor Univerzity Komenského
Šafárikovo nám. 6
818 06 Bratislava

Wir möchten unsere Dankbarkeit der Rektorenkonferenz Deutschlands für die Realisierung des Seminars aussprechen. Das Seminar wird den tschechischen und slowakischen Vertretern des Hochschulwesens ermöglichen, sich mit deutschen Erfahrungen bekanntzumachen und sie bei der Reorganisierung des Hochschulwesens in beiden Republiken in Betracht zu nehmen.

Mit besten Grüßen

Prof. Dr. Milan Jelínek
Vorsitzender des Rektorenklubs

HLAVNÍ ZÁSADY OCHRANY A TVORBY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČLOVĚKA

Rektor Harcuba informoval na zasedání Klubu rektorů v Bratislavě — Modre (25.–26. 9. 1992) o průběhu a závěrech semináře Schola Comenius a předal redakci k otištění text Hlavní zásady ochrany a tvorby životního prostředí člověka, jehož autorem je Prof. Ing. Mirjam Čech, CSc., z Institutu aplikované ekologie Vysoké školy zemědělské v Praze.

I.

Omezovat na rozumně dosažitelnou úroveň poškozování ovzduší, povrchových i podzemních vod a půdy. Před zahájením nových činností nebo projektů a po ukončení provozu hodnotit vlivy na životní prostředí.

II.

Vyvíjet, navrhovat a provozovat zařízení a provádět veškeré činnosti tak, aby byly přednostně využívány obnovitelné zdroje, jako je voda, půdní a lesní fond, a to trvale udržitelným způsobem. Efektivním využíváním a odpovědným plánováním šetřit neobnovitelné přírodní zdroje.

Obdobně při vývoji, projektování a provozování zařízení zajišťovat účinné využití energie a usilovat o co nejvyšší využívání obnovitelných a pro životní prostředí bezpečných zdrojů energie.

III.

Minimalizovat tvorbu odpadů, zvláště odpadů nebezpečných, a se všemi odpady nakládat odpovědně a způsobem, který je bezpečný pro přírodu i pro člověka.

IV.

V souladu se stavem vědeckého poznání a technického rozvoje zabránovat vážnému a nevratnému poškozování životního prostředí při výrobě, obchodu, dopravě, nebo používání výrobků či služeb, nebo při řízení jednotlivých činností.

V.

Provádět nebo podporovat výzkum vlivů veškeré činnosti na životní prostředí, zejména používaných surovin, výrobků, technologií, vypouštěných emisí a odpadů vznikajících při provozu výrobků nebo služeb. Provádět nebo podporovat výzkum a vývoj prostředků umožňujících minimalizovat zjištěné negativní účinky.

VI.

Vyvíjet a dodávat výrobky a služby, které mají co nejmenší nežádoucí vliv na životní prostředí a jsou bezpečné při předpokládaném použití, výrobky, které jsou energeticky i surovinově úsporné a mohou být recyklovány, znovu použity nebo bezpečně uloženy.

Poskytovat rady a kde to bude vhodné vychovávat občany a celou veřejnost k ekologicky bezpečnému zacházení s výrobky, a to i tehdy, když skončí doba jejich životnosti či užití. Těmto otázkám věnovat pozornost také při poskytování služeb.

VII.

Snížovat na nejnižší rozumně dosažitelnou úroveň rizika poškození lidského zdraví, a to jak u pracujících, tak i u ostatního obyvatelstva jak za normálního provozu, tak při mimořádných událostech, včetně pracovních úrazů a havárií. Toho dosahovat používáním nejbezpečnějších dostupných technologií a pracovních postupů.

Všude tam, kde existují vážná rizika, vypracovat plány ochrany zdraví a záchranných akcí.

VIII.

Sledovat a hodnotit účinnost opatření na ochranu životního prostředí monitorováním vlivů na okolí. Provádět pravidelné kontroly a pomocí nich ověřovat, zda jsou plněny interní předpisy společnosti, obecně závazné předpisy a zásady tohoto desatera.

IX.

Péče o životní prostředí, jejímž cílem je vytváření podmínek pro trvale udržitelný rozvoj, patří mezi stěžejní úkoly lidské společnosti. Proto každý podnik stanoví zásady, sestaví programy a bude je zavádět tak, aby veškeré činnosti byly v souladu se zájmy ochrany životního prostředí.

X.

Přispívat k výchově společnosti a k těm školským, podnikovým, vnitrostátním a mezinárodním iniciativám a programům, jež budou pěstovat uvědomělý vztah k životnímu prostředí a jeho ochraně.

PŘÍSPĚVKY NA ČINNOST KLUBU REKTORŮ

Z 42 vysokých škol 33 poslalo příspěvek v celkové výši	Kčs 92 000,-
Identifikovat se podařilo 28 položek (viz následující seznam)	82 000,-
Neidentifikováno zůstalo 5 položek (5 × 2000,-)	10 000,-

1. Univerzita Karlova, Praha	5 000,-
2. Univerzita Komenského, Bratislava	2 000,-
3. Masarykova univerzita, Brno	?
4. Univerzita Palackého, Olomouc	?
5. Univerzita P. J. Šafárika, Košice	5 000,-
6. Akademie múzických umění, Praha	2 000,-
7. Jihočeská univerzita, České Budějovice	2 000,-
8. Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem	2 000,-
9. Ostravská univerzita, Ostrava	?
10. Slezská univerzita, Opava	7 000,-
11. Akademie výtvarných umění, Praha	2 000,-
12. Vysoká škola uměleckoprůmyslová, Praha	2 000,-
13. Janáčkova akademie múzických umění, Brno	2 000,-
14. Vysoká škola múzických umění, Bratislava	2 000,-
15. Vysoká škola výtvarných umění, Bratislava	2 000,-
16. Vysoká škola veterinární a farmaceutická, Brno	?
17. Vysoká škola veterinárská, Košice	2 000,-
18. Vysoká škola ekonomická, Praha	?
19. Vysoká škola ekonomická, Bratislava	2 000,-
20. Vysoká škola dopravy a spojov, Žilina	2 000,-
21. Vysoká škola zemědělská, Praha	5 000,-
22. Vysoká škola zemědělská, Brno	5 000,-
23. Vysoká škola pol'nohospodárska, Nitra	2 000,-
24. České vysoké učení technické, Praha	2 000,-
25. Vysoké učení technické, Brno	?
26. Vysoká škola chemickotechnologická, Praha	?
27. Vysoká škola chemickotechnologická, Pardubice	10 000,-
28. Vysoká škola báňská, Ostrava-Poruba	2 000,-
29. Západočeská univerzita, Plzeň	2 000,-
30. Vysoká škola strojní a textilní, Liberec	?
31. Slovenská technická univerzita, Bratislava	?
32. Technická univerzita, Košice	3 000,-
33. Vysoká škola lesnická a dřevárská, Zvolen	?
34. Vojenská akademie, Brno	2 000,-
35. Vysoká vojenská pedagogická škola, Bratislava	?
36. Vysoká vojenská technická škola, Liptovský Mikuláš	2 000,-
37. Vysoká vojenská škola pozemního vojska, Vyškov	?
38. Vojenská lékařská akademie J. E. Purkyně, Hradec Králové	2 000,-
39. Vysoká vojenská letecká škola, Košice	?
40. Vysoká škola pedagogická, Hradec Králové	2 000,-
41. Pedagogická fakulta, Nitra	2 000,-
42. Univerzita Mateja Bel'a, Banská Bystrica	?

ZASEDÁNÍ ČESKÉ SEKCE KLUBU REKTORŮ V PRAZE

22. 10. 1992

Bylo svoláno 1. zasedání rektorů vysokých škol České republiky, které se koná ve čtvrtek **22. října 1992 v 10.00–12.00 a 15.30–16.00 hod.** v kolegiální místnosti ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR v Praze 1, Karmelitská 8.

Program dopoledního jednání (10.00–12.00)

1. Volba pracovního předsednictva.
2. Návrhy na změny, resp. doplnění programu.
3. Diskuse k programu porady rektorů svolané MŠMT ČR (22. 10. 1992, 13.00 hod.).
4. Zastoupení rektorů při jednáních s poslanci ČNR.
5. Zastoupení rektorů při jednáních s Radou vysokých škol ČR.
6. Zastoupení rektorů při jednáních o rozpočtu vysokého školství.
7. Zastoupení rektorů při jednáních o vědní politice (Grantová agentura apod.).
8. Zastoupení rektorů na semináři Rady vysokých škol ČR k vysokoškolské politice (Liblice, 10.–11. 11. 1992).
9. Přijímací řízení 1993.
10. Zmocnění k podpisu darovacích listin ve prospěch sdružení rektorů České republiky.
11. Zastoupení rektorů v mezinárodních institucích a na zahraničních akcích.

Program odpoledního jednání (15.30–16.00)

12. Diskuse k závěrům porady rektorů 22. 10. 1992 svolané MŠMT ČR.
13. Stanovení programu a data 2. zasedání rektorů vysokých škol České republiky; volba jeho pracovního předsednictva.

Soupis námětů k programu, došlých Kanceláři Klubu rektorů **do 20. 10. 1992**, bude rozdán před zasedáním. Další náměty lze podat na místě (bod 2 programu).

NOVÉ SÍDLO KANCELÁŘE KLUBU REKTORŮ

Kancelář Klubu rektorů se přestěhovala spolu s rektorátem Masarykovy univerzity z Burešovy 20 na Žerotínovo náměstí 9.

Nová adresa:

Kancelář Klubu rektorů
Masarykova univerzita
Žerotínovo nám. 9
601 77 Brno

Tel.: 05-2136270, 05-2136272.

Fax: 05-2136266.

Redakce: M. Černohorský, M. Fojtíková.

Vydavatel: Kancelář Klubu rektorů, Masarykova univerzita,
Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno.
Tel. 05-2136270, 05-2136272. Fax 05-2136266.

Určeno pro potřebu Klubu rektorů.